

(Hours)

(Total Marks : 100)

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B. :**
1. Attempt **any five** questions in **all**.
 2. Attempt **any three** questions from **Section – I** and **any two** questions from **Section - II**.
- OR**
- Attempt **any two** questions from **Section – I** and **any three** questions from **Section – II**.
3. **All** answers should be written in the same **answer book**.
 4. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

SECTION – I

1. Explain the following (**Any Four**) : (20)
 - a) Management functions
 - b) Organizational behaviour
 - c) Diversified work force
 - d) Coping with temporariness
 - e) Employee turnover
 - f) Organizational citizenship behaviour
2. State whether the following statements are True or False and give reasons for the same (20)

(**Any Four**) :

 - a) Attitudes have four major components.
 - b) Cultural differences influence job satisfaction.
 - c) Job satisfaction is influenced by perception of fairness.
 - d) Job satisfaction and absenteeism are positively related.
 - e) Organizational commitment has three separate dimensions.
 - f) Satisfied workers influence customer satisfaction.
3. Define motivation. Discuss any three early theories of motivation. (20)
4. Explain the following statements (**Any Four**) : (20)
 - a) Groups have their own norms.
 - b) Status is one of the important properties of a group.
 - c) Group cohesiveness should be encouraged.
 - d) Group decision making has both advantages and disadvantages.
 - e) Electronic meeting is inexpensive.
 - f) Psychological contract is an unwritten agreement that exists between employees and management.

5. Discuss the importance of self-disclosure and feedback in workplace relationship. (20)

SECTION - II

6. Write short notes on (Any Four) : (20)
- a) Functions of communication.
 - b) Informal communication.
 - c) Downward communication.
 - d) Non-verbal communication.
 - e) Barriers to communication.
 - f) Social networking and video conferencing.
7. Define leadership. Elaborate in detail Fiedler's contingency theory of leadership. (20)
8. Explain the following statements (Any Four) : (20)
- a) Coercive power is the opposite of reward power.
 - b) Power tactics vary in their effectiveness.
 - c) Employees react differently to organizational politics.
 - d) Sexual harassment at workplace can be reduced.
 - e) Scarcity of resources increases dependency.
 - f) There are nine distinct influences of power tactics.
9. Explain the following (Any Four) : (20)
- a) Conflict.
 - b) Dysfunctional conflict.
 - c) Intention stage of conflict.
 - d) Distributive bargaining.
 - e) Negotiation process.
 - f) Consultant and Negotiation
10. Explain the concept of stress. Discuss its causes and effects. (20)

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १. एकूण पाच प्रश्न सोडवा.
२. पहिल्या विभागातून कोणतेही तीन व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
किंवा
पहिल्या विभागातून कोणतेही दोन व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
३. सर्व उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहा.
४. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

विभाग - १

१. खालील संज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही चार) : (२०)
अ) व्यवस्थापनाची कार्ये.
ब) संघटनात्मक वर्तन.
क) कर्मचारी वैविध्य
ड) हंगामीपणाशी समायोजन.
इ) कर्मचारी गळती.
ई) संघटनात्मक नागरिकत्व वर्तन.
२. खालील विधाने बरोबर की चूक सांगून कारणे द्या (कोणतीही चार) : (२०)
अ) अभिवृत्तींमध्ये चार प्रमुख घटक असतात.
ब) सांस्कृतिक फरक कार्यसमाधानावर प्रभाव पडतात.
क) कार्य समाधान हे निष्पक्षतेच्या संवेदनाने प्रभावित होते.
ड) कार्य समाधान आणि गैरहजेरी यात घनात्मक संबंध आहे.
इ) संघटनात्मक बांधिलकीचे तीन वेगवेगळे पैलू आहेत.
ई) समाधानी कामगार ग्राहक समाधानावर प्रभाव पाडतात.
३. प्रेरणेची व्याख्या द्या. प्रेरणेच्या कोणत्याही तीन पारंपारिक सिद्धांतांचे वर्णन करा. (२०)
४. खालील विधाने स्पष्ट करा (कोणतीही चार) : (२०)
अ) समूहांचे आपले नियम असतात.
ब) दर्जा हा समूहाच्या प्रमुख गुणवैशिष्ट्यांपैकी एक आहे.
क) समूहातील ऐक्याला प्रोत्साहन दिले पाहिजे.
ड) सामूहिक निर्णयाचे फायदे आणि तोटे हे दोन्ही असतात.
इ) Electronic meeting कमी खर्चिक असते.
ई) मानसिक करार हा कर्मचारी आणि व्यवस्थापनामधील एक अलिखित करार असतो.

५. कार्यालयीन नातेसंबंधात आत्मप्रकटीकरण आणि प्रतिसादाचे महत्त्व ह्यावर चर्चा करा. (२०)

विभाग - २

६. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :

(२०)

- अ) संप्रेषणाची कार्ये.
- ब) अनौपचारिक संप्रेषण.
- क) अधोगामी संप्रेषण.
- ड) अशाब्दिक संप्रेषण.
- इ) संप्रेषणातील अडथळे.
- ई) सामाजिक जाळे व व्हिडिओ कॉन्फरेंसिंग.

७. नेतृत्वाची व्याख्या द्या. फिडलरच्या अवलंबन सिद्धांताची सविस्तर चर्चा करा.

(२०)

८. खालील विधाने स्पष्ट करा. (कोणतीही चार) :

(२०)

- अ) जुलुमी सत्ता हे बक्षीस सत्तेच्या विरुद्ध आहे.
- ब) सत्ता डावपेचांच्या परिणामकारकतेत फरक असतो.
- क) संघटिय राजकारणाला कर्मचारी निरनिराळ्या प्रतिक्रिया देतात.
- ड) कार्यालयातील लैंगिक शोषण कमी करता येऊ शकते.
- इ) संसाधनांच्या तुटवड्यामुळे अवलंबन वाढते.
- ई) सत्ता डावपेचांचे नऊ भिन्न प्रभाव आहेत.

९. खालील संज्ञा स्पष्ट करा (कोणत्याही चार):

(२०)

- अ) संघर्ष
- ब) अकार्यक्षम संघर्ष.
- क) संघर्षाची उद्दिष्ट पायरी.
- ड) विभाजनीय सौदा.
- इ) वाटाघाटीची प्रक्रिया.
- ई) सल्लागार आणि वाटाघाटी.

१०. तणाव ही संकल्पना स्पष्ट करा. त्याची कारणे व परिणाम यावर चर्चा करा.

(२०)